

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 13 din 31 ianuarie 2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

Având în vedere faptul că, de la ultimele intervenții legislative exprese asupra textelor noului Cod penal și ale noului de Cod de procedură penală pentru punerea acestora în acord cu unele decizii ale Curții Constituționale și până în prezent au mai fost pronunțate de către instanța de contencios administrativ unele decizii care impun reglementare expresă pentru a asigura o aplicare unitară și coerentă a textelor de lege, de exemplu: Decizia nr. 586/2016, potrivit căreia "dispozițiile art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală, cu referire la dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, sunt neconstituționale în ceea ce privește lăsarea ca nesoluționată a acțiunii civile de către instanța penală, în cazul încetării procesului penal, ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale", respectiv Decizia nr. 614/2016, potrivit căreia "dispozițiile art. 215¹ alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care prelungirea măsurii preventive a controlului judiciar se face cu aplicarea prevederilor art. 212 alin. (1) și alin. (3) din Codul de procedură penală",

observând, totodată, că există unele decizii ale Curții Constituționale pronunțate asupra unor texte din Codul penal, care nu și-au găsit până în prezent conformitatea legislativă potrivit celor statuate de instanța de contencios constituțional, în special Decizia nr. 603/2015 prin care s-a constatat că "sintagma «raporturi comerciale» din cuprinsul dispozițiilor art. 301 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională", iar "sintagma «ori în cadrul oricărei persoane juridice» din cuprinsul dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal, cu raportare la art. 301 din Codul penal, este neconstituțională", respectiv Decizia nr. 732/2014 potrivit căreia "sintagma «la momentul prelevării mostrelor biologice» din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) din Codul penal este neconstituțională",

având în vedere, totodată, deciziile Curții Constituționale referitoare la sintagma "îndeplinește în mod defectuos", și anume Decizia nr. 405/2016 prin care instanța de contencios constituțional a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 246 din Codul penal din 1969 și ale art. 297 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care prin sintagma "îndeplinește în mod defectuos" din cuprinsul acestora se înțelege "îndeplinește prin încălcarea legii",

având în vedere faptul că se impune, în contextul consolidării garanțiilor procesuale și procedurale, și punerea în acord a Codului de procedură penală cu prevederile Directivei 2016/343/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale,

apreciind că toate acestea constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu mai poate fi amânată, în sensul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, din cauza efectelor negative ce ar putea fi generate de o interpretare neunitară, considerăm că o eventuală legiferare pe altă cale decât delegarea legislativă, chiar în procedură de urgență, nu ar fi de natură să înlăture de îndată aceste consecințe negative,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (3) al articolului 269 se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Favorizarea săvârșită de un membru al familiei sau afin până la gradul II nu se pedepsește."

2. După alineatul (3) al articolului 269 se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins:

"(4) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative."

3. Articolul 297 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 297: Abuzul în serviciu

(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, cu știință, îndeplinește un act prin încălcarea unor dispoziții exprese dintr-o lege, o ordonanță sau o ordonanță de urgență a Guvernului sau nu îndeplinește un act prevăzut de dispozițiile exprese dintr-o lege, o ordonanță sau o ordonanță de urgență a Guvernului și prin aceasta cauzează o pagubă materială mai mare de 200.000 lei ori o vătămare gravă, certă și efectivă a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice, astfel cum sunt prevăzute și garantate de legile în vigoare, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.

(2) Fapta funcționarului public care, în exercitarea serviciului, îngrădește exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situație de inferioritate pe temei de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenență politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecție HIV/SIDA se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative."

4. Articolul 298 se abrogă.

5. Alineatul (1) al articolului 301 se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) Fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-au obținut, direct sau indirect, foloase patrimoniale, pentru sine, pentru soțul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică."

6. Alineatul (1) al articolului 308 se modifică și va avea următorul cuprins:

"(1) Dispozițiile art. 289-292, 295, 297, 299, 300 și 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice."

7. Alineatul (1) al articolului 336 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art. 336

(1) Conducerea pe drumurile publice a unui vehicul pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană care are o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă."

8. După articolul 336 se introduce un nou articol, articolul 336¹, cu următorul cuprins:

"Art. 336¹: Consumul de alcool sau de alte substanțe ulterior producerii unui accident de circulație

(1) Fapta conducătorului unui vehicul sau a instructorului auto, aflat în procesul de instruire, ori a examinatorului autorității competente, aflat în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, de a consuma alcool, produse ori substanțe stupefiante sau medicamente cu efecte similare acestora, după producerea unui accident de circulație care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea integrității corporale ori a sănătății uneia sau mai multor persoane, până la recoltarea probelor biologice, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(2) Nu constituie infracțiune consumul de medicamente cu efecte similare produselor sau substanțelor stupefiante, după producerea accidentului de circulație și până la sosirea poliției la fața locului, dacă acestea sunt administrate de personal medical autorizat, în cazul în care acestea sunt impuse de starea de sănătate sau de vătămarea corporală a conducătorului auto."

Art. II

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 5 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul (5) al articolului 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

"(5) În caz de achitare a inculpatului sau de încetare a procesului penal, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza întâi, lit. e), f) - cu excepția prescripției, i) și j), în caz de încetare a procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile, precum și în cazul prevăzut de art. 486 alin. (2), instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă."

2. Alineatul (2) al articolului 215¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

"(2) În cursul urmăririi penale, controlul judiciar poate fi prelungit de către procuror, prin ordonanță, dacă se mențin temeiurile care au determinat luarea măsurii sau au apărut temeiuri noi care să justifice prelungirea acestuia, fiecare prelungire neputând să depășească 60 de zile. Prevederile art. 212 alin. (1) și (3) se aplică în mod corespunzător."

3. După alineatul (2) al articolului 290 se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

"(3) Denunțul se depune la organul de urmărire penală competent în termen de 6 luni de la data săvârșirii faptei prevăzute de legea penală."

4. După alineatul (1) al articolului 557 se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Odată cu înmânarea mandatului de executare, persoanei condamnate i se aduce la cunoștință, sub semnătură, în scris, dreptul prevăzut de art. 466 alin. (1), iar în cazul în care persoana nu poate ori refuză să semneze, se va încheia un proces-verbal."

Art. III

(1) Judecătorul delegat cu executările penale va sesiza instanța competentă pentru a se stabili incidența art. 4 sau a art. 6 din Codul penal pentru cauzele judecate definitiv. Judecata se va face de urgență, la intrarea în vigoare a art. I, pentru cauzele în care s-au aplicat pedepse sau măsuri privative de libertate.

(2) Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. I, care intră în vigoare la 10 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege.

(4) Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, după aprobarea acesteia prin lege.

*

Prezenta ordonanță de urgență transpune art. 8 alin. (4) din Directiva 2016/343/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale.

..****..

PRIM-MINISTRU
SORIN MIHAI GRINDEANU
Contrasemnează:
Ministrul justiției,
Florin Iordache
Ministrul afacerilor interne,
Carmen Daniela Dan
Ministrul afacerilor externe,
Teodor-Viorel Meleşcanu

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 92 din data de 1 februarie 2017